

Biztonságban tavainkon

A BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
és a Rádiós Segélyhívó és Infokommunikációs Országos Egyesület
információs kiadványa

Tisztelt Olvasónk, kedves Vendégünk!

Ön azért tartja kezében ezt a füzetet, mert hazánk valamelyik nagyobb tavát választotta pihenése célpontjául. Ez nem egy turisztikai kiadvány – bizonyára nem kell Önt meggyőznünk a Balaton, a Velencei-tó, a Fertő-tó vagy a Tisza-tó szépségéről. Szeretnénk ugyanakkor, ha a tavak mellett tartózkodása – amellet, hogy pihentető – biztonságos is lenne. Ezért jelen kiadványban foglaltuk össze mindazokat a tudnivalókat, amelyekkel tényleg igaz lehet a jelszavunk: *„Biztonságban tavainkon”*.

A kiadványban a kikapcsolódással, utazással, szállással kapcsolatos általános biztonsági tudnivalókat foglaltuk először össze, de megtalálhatók a viharjelző rendszerrel szóló információk, és az egyes tavakra jellemző speciális ismeretek is. Természetesen összefoglaltuk azokat a telefonszámokat, internetcímeket is, amelyeken segítség kérhető a hajban.

Jó pihenést, kellemes kikapcsolódást kívánunk!

BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság

Rádiós Segélyhívó és Infokommunikációs Országos Egyesület

Kikapcsolódás

Akik hazánk tavaihoz igyekeznek, elsősorban valószerűleg „csobbanni” szeretnének: a balatoni, a Fertő-tavi, a Tisza-tavi vagy a Velencei-tavi strandok várják a felfrödni vágyókat. Természetesen azok is megtalálják számításukat, akik nem úszva, hanem csónakon, vízbiciklin szállnak vízre; és azoknak sem kell csalódnunk, akik tavaink körül kirándulva ismerkednének meg a természettel csodáival.

Akármilyen kikapcsolódási formáról legyen is szó, van néhány szabály, amit érdemes betartani, és néhány jótanács, amit érdemes megfontolni annak érdekében, hogy a nyaralás valóban pihentető, problémáktól és veszélyektől mentes legyen. Összegyűjtöttük azokat az ajánlásokat, tippeket, tudnivalókat és szabályokat, amelyeket fontos és érdemes ismerni. Ezek az információk tulajdonképpen függetlenek attól, mi az úticél – ugyanúgy igazak és érvényesek a Velencei-tó partján, mint a Balaton bármelyik strandján.

Fürdés

- Semmiképpen nem szabad a vízparton gyermeket felügyelet nélkül hagyni!
- Hat éven aluli, ill. úszni nem tudó 14 éven aluli gyermek csak felnőtt kíséretében fürödhethet.
- Ne merészkedjen a mély vízbe! Tavainkon ennek határát „120 cm” feliratú tábla jelzi, ezen túl már nem biztonságos a fürdés, főképp nem gyenge úszóknak és gyermekeknek.

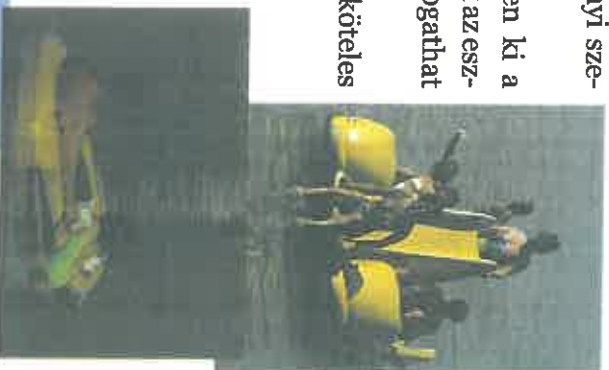
- Mindig csak a kijelölt strandokon fürödjön! Ezeket tavainkon fehér alapú tábla jelzi, amely fekete emberalakot ábrázol stilizált kék hullámok között. (A fürdési tilalmat értelemszerűen ugyanennek a táblának egy piros vonallal áthúzott változata jelzi.)

- Éjszaka és korlátozott látási viszonyok között ne fürödjön!
- Gummimatracról vagy vízbicikliről soha ne ugorjon a vízbe felhevült testtel! Arról is győződjön meg az ugrás előtt, hogy a meder nem túl mély-e.
- A „fejesség” rendkívül látványos, ám túl sekély víz esetén súlyos sérülésekkel járhat.
- Napozás után mindig hűtse le magát, mielőtt a vízbe merészkedne!
- Ne fürödjön közvetlenül étkezés, vagy szeszszital fogyasztása után!

Csónakázás, vízbiciklizés, szörfözés

- A vízbiciklin, csónakban mindig csak annyi személy tartózkodhat, amennyi engedélyezett.
- Még vízbiciklin vagy csónakkal se menjen ki a mély vízbe! Ha valaki véletlenül ki- vagy leesik az eszközről, a túl mély víz komoly veszélyeket tartogathat a számára.
- Minden utas, aki a csónakban tartózkodik, köteles mentőmellényt viselni.
- A viharjelző rendszer figyelése a csónakban különösen fontos!
- Ha bármilyen vízisport-eszközzel siklik a hullámokon, figyeljen a fürdőzőkre! Legalább 5 m távolságra kerülje ki őket, úgy, hogy a csónak és a közelebbi part között maradjanak.

Kirándulás, túrázás

Tavaink állat- és növényvilága lenyűgöző: a balatonfelvidéki erdők, dombok, a velencei-tavi, tiszai és fertő-tavi nádasok számos látnivalót kínálnak a gyalogos vagy kerékpáros természetjáróknak. Őrizzük meg ezeket unokáink számára is! A személtelés nem csupán esztétikai probléma, a környezetet is károsíthatja – a legnagyobb károkozó azonban a tűz, amely a száraz és meleg nyarak miatt akár egy hanyagul eldobott csikk miatt is hatalmas területeket emészthet el.

Az erdőkben a kiszáradt aljnövényzet hamar lángra kap; a nádasokban a tűz pedig óriási sebességgel terjedhet tova (a nád szára ugyanis száraz, belül üreges, emiatt hevesen és gyorsan ég). A Balatontól délre ráadásul több nagy kiterjedésű tűzegmező is található, ami a tűzveszélyesség szempontjából különösen problémás: a tőzeg ugyanis hetekig képes égni, eloltása rendkívül nehéz feladat, füstje pedig irritáló.

Kérjük ezért, hogy a tűzgyújtás szabályait rendkívül körültekintően tartsa be! Ha az erdők védelmében a száraz nyári időszakban általános tűzgyújtási tilalmat rendelnek el, az nem túlzott óvatosság – hosszú évek statisztikai adatai alapján biztosan állíthatjuk, hogy a kültéri tüzesetek kb. 90%-a feleltelen tűzgyújtásra vagy dohányzásra vezethető vissza.

Ezért

- kérjük, informáldjón, van-e érvényben tűzgyújtási tilalom. Ha igen, szigorúan tilos tüzet gyújtani – még a kijelölt tűzrakó helyen is!
- figyelmesen olvassa el az erdei utak bejáratánál elhelyezett táblákat.
- szeles időben soha ne rakjon tüzet.
- a tűzrakó hely környékét mindig tisztítsa meg az éghető anyagoktól (száraz levelek, papír stb.), hogy elkerülje a véletlen balesetet!
- a tűzre mindig csak annyi fát tegyen, amennyi a sütéshez éppen szükséges.
- a tartalek tűzifát a tűztől távolabb (kb. 4-5 méterre) összerakva helyezze el.
- a tüzet soha ne hagyja őrizetlenül!
- ha abbahagyta a tüzelést, a lángokat vízzel locsolja le, vagy földdel teljesen takarja be!
- ha dohányozni szeretne, azt sose az erdőben, nádasban, tőzegmezőn, egyáltalán: ne a természetben tegye!

Ha Ön ugyan nem rakott tüzet, vagy nem is kíván tüzet rakni, de a környezetében elharapózott tűzre utaló jeleket észlel, kérjük, **segítse környezeti értékeink megóvását!** Így teheti

- ha a nádasok, erdők környékén tüzesetre utaló jeleket (pl. kiterjedt füstöt) észlel, késedelem nélkül jelezze a 105-ös vagy a 112-es telefonszámon!

Téli tudnivalók

Amint azt Ön is láthatja, a nyári utazáskor rendkívül sok tudnivaló, szabály van, amit érdemes figyelembe venni. Am tavaink télen sem néptelenednek el: ilyenkor a nagy, befagyott vízfelületek remek lehetőséget kínálnak a korszolyázásra, esetleg jégvitorlázásra vagy lékhorgászatra, akár egyénileg, akár az egész család számára.

Télen is van azonban néhány jótanács és előírás, amit érdemes megfogadni, betartani. **Fontos például tudni, hogy**

- a tavak jegére csak akkor lehet rámenni, ha erre az önkormányzat engedélyt adott. Mindig kérjen az illetékes település önkormányzatától információt!
- a jég megfelelő vastagságra „hízásához” mindig több napos, legalább -10, -15 oC-os hideg kell.
- a jég gyakran „rian”, ami azt jelenti, hogy hosszanti repedések alakulnak ki rajta, ami sokszor igen erős, csattanó hanghatással jár. Ilyenkor veszélyes a jégen tartózkodni!
- a felelőtlen jégbhorgászok által vágott lék jelentősen meggyengítheti a jéget.
- csak a kijelölt korszolyázóhelyen érdemes tartózkodni.

Utazás

Az év nagy részében a közlekedés feltételei jók. Ha balesetet észlel, a 112-es segélyhívón keresztül értesítheti a mentésre jól felkészült szervezeteket. Fontos tudnia, hogy a veszélyes anyagot szállító, nagy járművek a nyári időszakban elkerülik a tavak körüli utakat (ez elsősorban a Balaton körüli sűrű forgalmú úthálózatra érvényes). **Ha netán ilyen jármű (például**

tartálykocsij) balesetét észleli, kérjük, haladéktalanul jelezze! Az ilyen, például üzemanyagot szállító tartálykocsik rakományra különösen az élővízre veszélyes, ezért mielőbbi beavatkozás szükséges. Ha télen indul útnak, alapvetően két információra van szüksége: időjárás-előrejelzésre (lesz-e pl. erős havazás), és a közutakkal kapcsolatos tájékoztatásra (hogy minden út járható-e).

Időjárás-előrejelzés

Az Országos Meteorológiai szolgálat honlapja a www.met.hu címen érhető el, információ kérhető az **1/346-4600** központi számon is.

Útinformáció

A Magyar Közút útinform-oldala interneten a <http://internet.kozut.hu/utinform> oldalon érhető el; a 24 órás ügyelet az **1/336-2400, 2401, 2402 és 2403** számokon (észrevételek kifizethetőek az útinform@kozut.hu-ra.)

Amennyiben a hírek erős, legalább 24 órán keresztül tartó havazásról, behavazott, nehezen járható utakról, hóáttívásokról szólnak, nem tanácsos útnak indulni. Ha azonban mégis muszáj, figyeljen arra, hogy

- gépkocsija tankja tele legyen.
- elég idő legyen az úticél eléréséhez.
- legyen Önnek meleg ital, élelem, meleg ruha, takaró, csizma, lámpa, lapát, vontatókötél és hólánc.
- közvetlenül az utazást megelőzően pontosítsa időjárási információit, különösen Veszprém megyére vonatkozóan.
- ha esetleg bajba kerülne, semmiképp ne hagyja el a járművét, maradjon ott, amíg a segítség megérkezik.

■ ha mégis el kell hagynia a járművet, tegye magát észrevehetővé (pl. láthatósági mellénnyel és lámpával).

Fontos tudnivaló, hogy egyes útszakaszokon havas, hófúvásos úttálapotok esetén csak hóláncsal közlekedhet. Ezeket az útszakaszokat a KRESZ szerint jelöljük „HÓLÁNC HASZNÁLATA KÖTELEZŐ” jelzőtáblával.

Segítségét kérhet

az ismert számokon,

de akár a katasztrófavédelemtől közvetlenül is (ha pl. autójára árokba csúszott):

- Somogyban 82/528-999
- Veszprémben 88/620-808
- Zalaiban 92/549-392
- Győr-Moson-Sopron megyében 96/529-530
- Jász-Nagykan-Szolnok megyében 56/510-045
- Fejér megyében 22/512-150

Szállás

A nyaralás egyik sarokköve a szállásunk, amely tulajdonképpen lakóhelyünket helyettesíti szabadságunk idejére – ezért érdemes megismerkedni az ilyen helyeken tapasztalható sajátosságokkal is.

A szállodákban, kempingekben többnyelvű tájékoztatót helyeznek el a betartandó szabályokról, és a tűz esetén végrehajtandó teendőkéről. Szakítson időt arra, hogy ezekkel megismerkedjék! Az Ön és családja biztonsága múlhat rajta; ebben a kérdésben egy általános kiadvány nem adhat tanácsot, hiszen minden szálláshely más.

Az apartmanokban és általában a magánszállásokon egy olyan jellegzetesség van, amely általánosságként megemlíthető: a konyhai tűzhely legtöbbször (palackos) propán-bután (közismertebb nevén „PB”) gázzal működik. Mivel a palack működése eltér a vezetékes gázétól, és a propán-bután is más jellemzőkkel bír a földgázhoz képest, érdemes fejben tartani néhány információt.

APB gázpalack helyes használata:

- A szelepet csak a használatot megelőzően nyírszuk meg!
- A használatot követően a szelepet zárjuk el!
- Ha a palack kiürült, bízza cseréjét vendéglátójára, akinek már van ebben gyakorlati!

■ A palackot ütögetni, elmozdítani, a csőbilincset elmozdítani stb. tilos!

■ A hűvösebb napokon tilos a konyhai gázkészüléket fűtésre használni! A zárt térben ez ugyanis az oxigén csökkenéséhez vezet.

Ha PB gázpalackkal működő fűtőeszközt (pl. konvektort) használunk, tartasuk észben, hogy az égéshez szükséges levegőt a szoba légtéréből vesszük el. Rendszeresen szellőztessünk, és éjszaka sose fűtsünk ilyen készülékekkel!

Ha mégis megtörtént a baj, azonnal hívjon segítséget! Az azonnali segítségnyújtás mellett érdemes a tűzoltósághoz fordulni abban az esetben is, ha az Ön tulajdonában tűzkár keletkezett. Az igazolást, amelyet a tűzoltóság kérésre kiad ilyen esetekben, tapasztalataink szerint megfelelő mind a külföldi, mind pedig a belföldi biztosítókkal történő ügyintézés során is. Minden egyéb kárral kapcsolatban az ügyben eljáró hatóságoktól kell bizonyítványokat kikérni. Amennyiben okiratok is megsérültek, vagy megsemmisültek a tűzben, azok pótlásáráról a külföldi biztosítótársaság gondoskodik.

A Magyar Turizmus Zrt. non-stop hívható vendéginformációs száma az 1/438-8080 (magyar, angol és német nyelven beszélő diszpécserekkel).

Tűz, baleset

A legfontosabb teendők három egyszerű lépésben

Kapcsolja ki!

Ha járműtűzről van szó, állítsa le motort, ha lakástűzről, kapcsolja ki a közműveket, különösen a gázt és a villanyt!

Menjen ki!

Ha járműtűzről van szó, hagyja el a járművet; ha lakástűzről van szó, menjen ki az utcára!

Hívja fel!

A tűzoltóságot a 105-ös közvetlen, illetve a 112-es általános segélyhívó számon.

Mit mondjunk – tűzesetnél

HOL a tűz?

Pontosan hol van a tűz? Mi van a környezetében, mit, kiket veszélyeztet? Hogyan közelíthető meg a helyszín?

MI az, ami ég?

Milyen ingatlanról, területről van szó? Van szó életveszélyről?

KI a bejelentő?

Mi az Ön neve? Mi az Ön telefonszáma, ahol el lehet érni Önt szükség esetén?

Tűz, baleset

A legfontosabb teendők három egyszerű lépésben

HOL a baleset?

Milyen úton, milyen település milyen utcájában történt? Hogyan közelíthető meg, hol van pontosan?

MI történt?

Milyen járműről van szó, mennyire sérült? Hogyan borult fel, károsodott? Különösen fontos: ha tartályautóról van szó, van-e rajta veszélyt jelző sárga tábla?

Ha igen, ne menjen 50 m-nél közelebb!

KI a bejelentő?

Mi az ön neve, telefonszáma?

Balaton

Európa legnagyobb tava, a „magyar tenger” az egyik legnépszerűbb utazási célpont itthon és a környező országokban egyaránt. A déli part enyhébb lejtésű partszakasza kisgyermeknek részére ideális, míg az északi oldal mélyebb vízű, tehát felnőtteknek, vagy jó úszók részére ajánlható.

Milyen mély a víz?

Az átlagos vízmélység 3,6 m, de a meder változásai miatt több eltérő tulajdonságú terület alakult ki. Az alábbiakban felsorolt tulajdonságok az információt szolgálják – ökölszabályként elmondható, hogy aki figyelembe veszi a figyelmeztető jelzéseket, az mindenképpen biztonságban van.

A Siófok előtti vízterületen a meder kemény talajú, enyhe lejtésű; a parttól kb. 300 m távolságban kezdődik az ún. első marásvonal, innenről mélyül a víz.

Zamárdi térségében a meder szintén kemény talajú és enyhe lejtésű. Itt azonban a parttól 300-400 méter távolságban egy 4-6 méter mély és kb. 50 méter széles árokrendszer alakult ki, amely veszélyes lehet még a jó úszók számára is a hirtelen mélyülés miatt.

Az északi parton Keszthely, Tihany, Balatonfüred, Balatonalmádi térségében különösen ajánlott a kijelölt strandokon való fürdés, mert a meder itt nagyon hirtelen mélyül, ráadásul a nádasok is veszélyesek lehetnek.

Hol lehet segítséget kérni?

A képzett strandokon képzett vízimentő teljesít szolgálatot, aki közvetlen kapcsolatban van a Rádiós Segélyhívó és Infokommunikációs Országos Egyesület (RSOE) és a Vízimentők Magyarországi Szakszolgálata (VMSZ) által közösen működtetett zánkai központtal. Itt közvetlen kapcsolat létesíthető a helyi rendőrségekkel, mentőkkel. A nagyobb strandokon kisebb baleset és sérülés esetére elsősegélynyújtó szolgálat is működik.

Vitorlázás a Balatonon

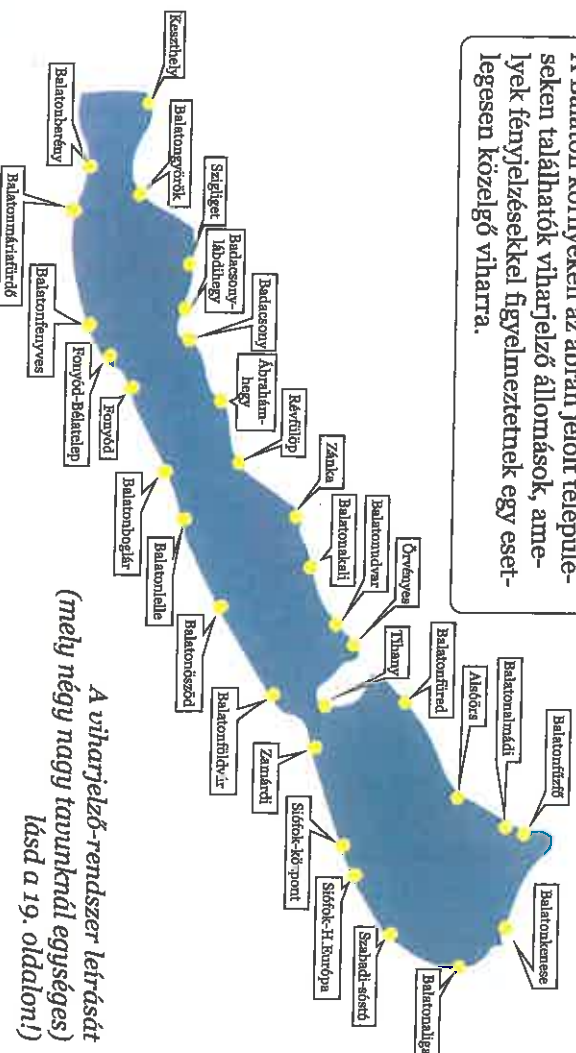
A déli partszakaszon található kikötők elsősorban a vitorláscsónakok, illetve a kisebb merülésű hajók számára ideálisak, míg az északi parton üzemeltetett kikötők mélymerülésű hajók befogadására is alkalmasak.

Hívószámok „balatoni ügyekben”

Segélyhívószám	Szervezet, intézmény	Milyen ügyben kérhető segítség?
1817	Általános vízi hívószám (a Balatoni Vízirend. Kapitányságé)	vízen történt baleset, rosszullét, mentés stb.
87/568-599, 87/568-168 30/38-38-38-3	Zánkai segélyhívóközpont (RSOE-VMSZ)	sürgősségi vízimentés
84/310-712	Balatoni Vízirendészeti Rendőrkapitányság	vízirendészeti, víziközelkedési információk
16-os rádiós segélykérő csatorna, BISR BalatVönk rádióháló	RSOE	rádióval rendelkező hajók számára segélykérő, inf. csat.

A balatoni viharjelző-állomások

A Balaton környékén az ábrán jelölt településeken található viharjelző állomások, amelyek fényjelzésekkel figyelmeztetnek egy esetlegesen közelgő viharra.

A viharjelző-rendszer leírását (mely négy nagy táblánról áll össze) lásd a 19. oldalon!

A Tisza-tó régi neve – Kiskörei Víztorozó – megmutatja, mi a tó elsődleges jellegzetessége: Magyarország legnagyobb mesterséges taváról van szó. Abban is különleges, hogy az „állóvíz” kifejezés nem is teljesen igaz rá, hiszen gyakorlatilag önálló mederben folyóik rajta keresztül egyik legnagyobb folyónk, a Tisza. Hossza 27 km, és több mint 40 négyzetkilométernyi sziget található rajta – kialakult ökológiájával, madárrezervátumával nem csak a fürdőzni vágyók számára lehet ideális.

Milyen mély a víz?

A Tisza-tó átlagos vízmélysége 1,3 m, a tényleges mélység a medencékben és öblözetekben igen változatos. A nagy kiterjedésű, a tó születése előtt gazdálkodásra használt közel sík területeken (rét, legelő, szántó, erdő) 0,8-2 m közötti változik. A természetes vízfolyások, holtágak és öblítő csatornák vízmélysége 2-5 m közötti. Összességében elmondható, hogy a parttól 500 méternél nagyobb távolságra nem biztonságos a fürdőzés – ezt azonban a strandokon táblákkal jelzik.

Hollehet segítséget kérni?

A kiépített strandokon csónakkal felszerelt és képzett vízimentő teljesít szolgálatot. A nagyobb strandokon kisebb baleset és sérülés esetére elsősegélynyújtó szolgálat is működik. Az általános segélyhívószámok (104, 112) természetesen nagyobb problémák esetében hívhatók.

Vitorlázás a Tisza-tavon

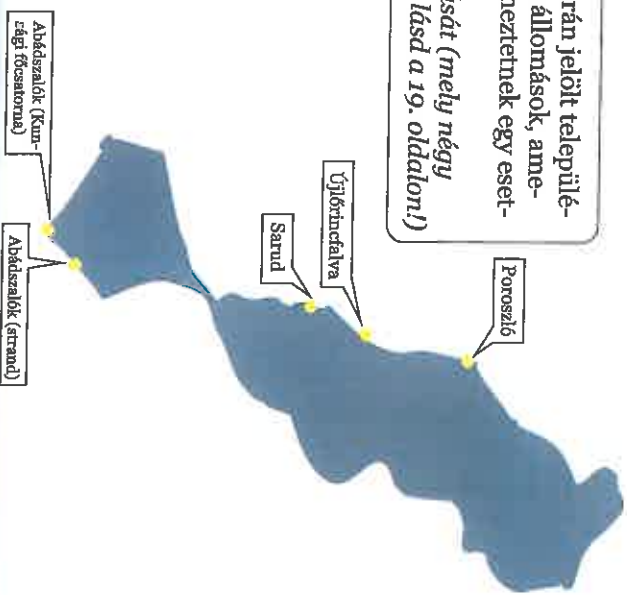
A „Tisza-tó kékszalagjéért” vitorlásverseny Európa legnagyobb tókerülő vitorlásversenye, a Balaton Kékszalag mintájára rendezik évente. Ez is jól mutatja a tó vitorlázás-rajongók közötti népszerűségét: a 126 négyzetkilométeres vízfelület kiválóan hajózható, közel egyharmada kis hajókkal is.

Hívószámok „Tisza-tavi ügyekben”

Segélyhívószám	Szervezet, intézmény	Milyen ügyben kérhető segítség?
36/558-309 20/432-7372	Kiskörei Vízrendészeti Rendőrőrs	vízrendészet, mentés
56/375-145	Tiszai Vízrendészeti Rendőrkapitányság	vízrendészet, vízközelkedési információk
56/510-045	Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság	tűz, műszaki mentés, viharok stb.

A tisza-tavi viharjelző-állomások

A Tisza-tó környékén az ábrán jelölt településeken található viharjelző állomások, amelyek fényjelzésekkel figyelmeztetnek egy esetlegesen közelgő viharra. A viharjelző-rendszer leírását (mely négy nagy táblánkénti egységes) lásd a 19. oldalon!

Fertő-tó

A Fertő-tó három főbb jellegzetességgel bír: nagyobb területe Ausztriában húzódik; vize sekély; és a magyar részen a vízfelület majdnem 4/5-ödét nádasok borítják. A tó azonban nem csak természeti viszonyai miatt híres: növény- és állatvilága is egyedülálló. A tó partját nagy kiterjedésű nádasok szegélyezik, amely számos állatfaj számára biztosít életeret (mintegy harminc halfaj, valamint körülbelül háromszáz madártípus fordul itt elő); több növényfaj kizárólag ezen a területen honos az országban. 2001-ben az UNESCO a Világörökség részének nyilvánította a tavat.

Milyen mély a víz?

A Fertő-tó nagyon sekély; átlagosan fél méter a vízmélység, de még a legmélyebb ponton sem több két méternél. Nem szabad azonban azt hinni, hogy ez miatt a viharok itt nem jelentenek veszélyt! Nagy viharok idején előfordul a különös jelenség, amit „ferde vízállásnak” hívnak: a szél egyszerűen „elfújja” az egyik parttól a vizet, a két legtávolabbi part között 20-30, de akár 40-60 cm vízszint-különbséget okozva néha.

Hol lehet segítséget kérni?

A kiépített strandokon csónakkal felszerelt és képzett vízimentő teljesít szolgálatot. A nagyobb strandokon kisebb baleset és sérülés esetére elsősegélynyújtó szolgálat is működik. Amennyiben nagyobb probléma adódna, természetesen az általános hívószámokon (104 vagy 112) lehet segítséget kérni.

Vitorlázás a Fertő-tavon

A Fertő-tavon mind az osztrák, mind a magyar oldalon pezsgő „vitorlásélet” folyik, a tó kedvelt vitorlázóhely. A szélmozgás itt állandó, teljes szélcsend éves átlagban mindössze 6-7 napig van. Az uralkodó szélirány északnyugati (évente átlagosan 32%-ban), illetve a délkeleti (évente átlagosan 19%). Nem csoda tehát, hogy egymást érik a vitorlásversenyek.

Hívószámok „Fertő-tavi ügyekben”

Segélyhívószám	Szervezet, intézmény	Milyen ügyben kérhető segítség?
99/311-234	Soproni Rendőrkapitányság	vízrendészet, mentés
96/418-776	Gy-M-S. Megyei Rendőr-főkapitányság	vízrendészet, vízközelkedési információk
96/529-530	Győr-Moson-Sopron Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság	tűz, műszaki mentés, viharok stb.

A Fertő-tavi viharjelző-állomások

A Fertő-tó környékén az ábrán jelölt településeken található viharjelző állomások, amelyek fényjelzésekkel figyelmeztetnek egy esetlegesen közelgő viharra. A szűrkével jelölt állomások a tó osztrák oldalán található.

A viharjelző-rendszer leírását (mely négy nagy tavunknál egységes) lásd a 19. oldalon!

Velencei-tó

A Velencei-tó Magyarország második legnagyobb természetes tava. Természeti és földrajzi adottságainak köszönhetően a Balatonhoz hasonlóan hazánk legkedveltebb üdülőhelyeinek egyike, népszerű turistacélpont. Húszonhat négyzetkilométeres területének mintegy harmadát nádas borítja. A sekély víz hamar felmelegszik akár 26-28 °C-ra, ezzel a Velencei-tó Európa egyik legmelegebb tava.

Milyen mély a víz?

A Velencei-tó alapvetően sekély, az átlagos mélysége kb. 1,5 méter (3 métert meghaladó mélységjellemzően kevés helyen, például a velencei kajak-kenu pályánál van). Ez természetesen nem jelenti azt, hogy ne kellene figyelni a biztonságos fürdözést jelző táblákkal!

Hol lehet segítséget kérni?

A kiépített strandokon csónakkal felszerelt és képzett vízimentő teljesít szolgálatot, aki probléma esetén segítséget nyújt. A nagyobb strandokon ez mellett elsősegélynyújtó szolgálat is működik, ahol a kisebb sérüléseket szakszerűen el tudják látni. Amennyiben nagyobb probléma adódna, természetesen a szokványos segélyhívószámokon (104, 112) is kérhető segítség.

Vitorlázás a Velencei-tavon

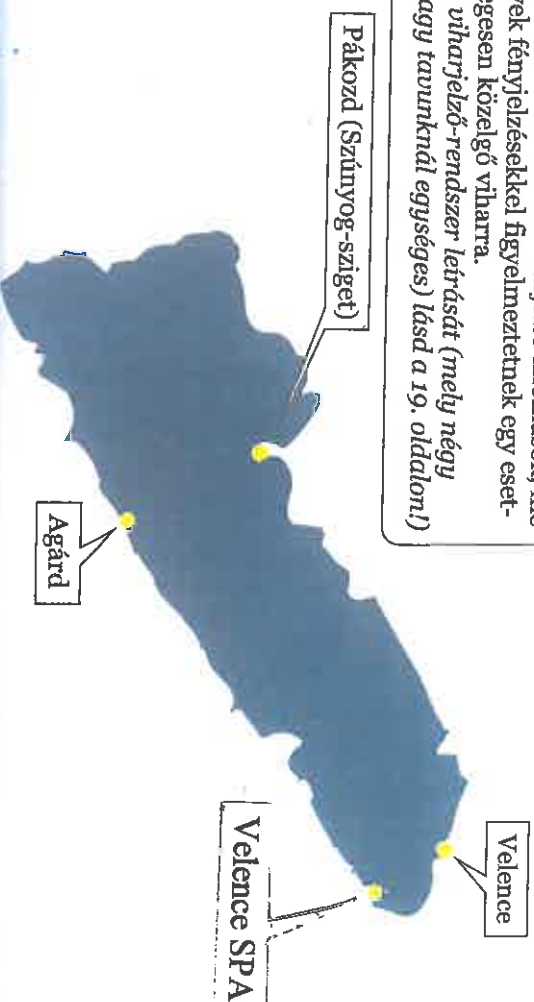
A Velencei-tavi vitorlázást alapvetően meghatározza a sekély, legtöbbször egy méteres vízmélység. Fontos tudnivaló, hogy a vitorlások „háborítatlanul” hajózhatnak itt, hiszen a belső égésű sport- és kedvtelési célú hajók közlekedése nem engedélyezett.

Hívószámok „Velencei-tavi ügyekben”

Segélyhívószám	Szervezet, intézmény	Milyen ügyben kérhető segítség?
22/355-003	Gárdonyi Rendőrkapitányság	vízrendészet, mentés
22/541-600	Fejér Megyei Rendőr-főkapitányság	vízrendészet, vízközelkedési információk
96/529-530	Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság	tűz, műszaki mentés, viharok stb.

A Velencei-tavi viharjelző-állomások

A Velencei-tó környékén az ábrán jelölt településeken található viharjelző állomások, melyek fényjelzésekkel figyelmeztetnek egy esetlegesen közelgő viharra.
A viharjelző-rendszer leírását (mely négy nagy tavunknál egységes) lásd a 19. oldalon!

A viharjelző rendszer

Egy vihar még a szárazföldön is rendkívül nagy veszélyt jelenthet a kidőlő fák, leesső tetőcserepek, elmozduló tárgyak miatt. A nyílt vízben azonban még ennél is nagyobb a kockázat: a percek alatt hatalmasra korbacsozott hullámok nem csak a fiúddózókat, de még a kisebb csónakokat is elnyelhetik, a nagyobb hajókat is felboríthatják. Ennek „kivédésére” üzemel mind a négy nagyobb tónál egy **bonyolult és összetett viharjelző rendszer**. Meggyőződésünk, hogy a rendszer megértése a nagyobb biztonságot szolgálja – engedje meg, hogy a leggyakoribb kérdésekre röviden válaszoljunk.

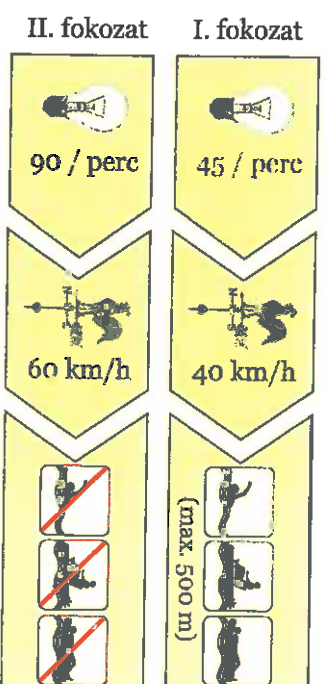
Mikor működik a rendszer? Minden év április 1.-jétől október 31-ig.

Hogyan jelez a rendszer? Jól látható, sárga színű lámpák folyamatos villogással jelzik, ha vihar közeledik. A rendszer két fokozatban jelzi a vihar erősségét: ha I. fokú vihar várható, a lámpák 45-ször villannak percenként, ha II. fokú vihar várható, 90-szer. (Összehasonlításképp: az autók indexlámpája általában szintén 90-et villan egy perc alatt; a másodikfokú viharjelzés tehát nagyjából ennek felel meg, az elsőfokú jelzés ennél pedig jóval „lomhább”.)

Honnan „tudja” a rendszer, hogy vihar jön? A háttérben meteorológusok figyelik folyamatosan a tavak környékén uralkodó időjárást, és amennyiben az előrejelzések alapján úgy látszik, vihar készül, értesítik a jelzőrendszert működtető szolgálatot, akik működésbe hozzák azt.

Mit jelentenek a fokozatok?

Az **I. fokozat** (45 villanás percenként) azt jelenti, hogy erősödik a szél, annyira, hogy csónakkal, vitorlással vagy szörfrel már nem célszerű a part közelségét elhagyni. A fürdőzés legfeljebb 500 méterre a parttól, a bójákig lehetséges; fontos a gyermekek fokozott felügyelete.

A **II. fokozat** (90 villanás percenként) azt jelenti, hogy rövid időn belül vihar közeleg. Ekkor a vizet el kell hagyni!

Mennyire biztos a rendszer által jelzett vihar?

Tapasztalataink szerint a mai korszerű előrejelzés legalább 95%-os biztonsággal működik.

Fejlesztés: kényelem, ami nem megy a biztonság rovására

Akik az élet védelmére esküdtek fel, általában igyekeznek biztosra menni. Eddig ezért legnagyobb tavunk, a Balaton viharjelzési szempontból két nagy egységre, keleti és nyugati medencére volt felosztva. Ha az egyik nagy „tájégségben” valahol vihar készülődött, akkor az egész tájegységre viharjelzést adtak ki. Ezt szűkebb körűen azt is eredményezte, hogy ha pl. Keszthelyen vihar volt, akkor az onnan 50 km-re lévő Sajkodon is viharjelzés volt érvényben; ez persze sokak számára kényelmetlenséget jelentett, nem értették, miért volt erre szükség.

A dolog hátterében a modern meteorológia alapvető sajátossága áll. Ha egy nagy területen kell előre jelezni az időjárás alakulását, az eredményesség akár 95% is lehet. Ahogy a terület mérete csökken, úgy csökken az eredményesség is. A Keszthely 5km-es körzetében kitörő vihar ugyanis váratlannul irányt válthat, és könnyen 20 km-rel odébb „köthet ki”.

Balaton: három medence, pontosabb viharjelzés

Mostanra azonban lehetővé vált a Balaton három részre osztása. Egy Keszthelytől Badacsonyig tartó nyugati, egy Badacsonytól Tihanyig tartó középső és egy Tihanytól Kemeséig tartó keleti medence létrehozásával kényelmesebbé, „emberközelibbé” tesszük a balatoni viharjelzést, anélkül, hogy mindez a biztonság rovására menne. Ez hatalmas étértékű beruházás és fejlesztés eredménye – bízunk benne, hogy mindezzel minden balatoni turista, vízisportot kedvelő és horgász tartózkodása kényelmesebbé válik.

Utószó

Tisztelt Olvasónk, kedves Vendégünk! Mint azt Ön is látja, kevés is elég ahhoz, hogy biztonságban érezzük magunkat a nyaralás közben. Bízunk benne, hogy hasznosnak találta a kiadványunkban foglaltakat – csak arra tudjuk bízni, hogy ossza meg ezeket az ismereteket barátaival, családtagjaival, ismerőseivel, adja át nekik a kiadványt. A biztonság mindannyiunk érdeke!

A kiadványunkban található hívószámok, elérhetőségek

Hívószám	Szervezet / hívószám célja	Milyen ügyben (többek között)?
112	Általános segítségnyújtó	minden alábbi ügyben
104	mentőszolgálat	sértiles, rosszulét, betegség
105	katasztrófavédelem, tűzoltóság	tűz, (közúti) baleset, elakadt autó
107	rendőrség	baleset, bűncselekmény, (vízi)rendészeti ügyek
1/336-2400 (2401, 2402, 2403)	útinform	információk az utak állapotával, közlekedéssel kapcsol.
80/630-800	turistainformáció	automata információs vonal bevezetéssel, szálláshelyekkel kapcsol.
1/488-8080		baleset, bűncselekmény, (vízi)rendészeti ügyek

A kiadványunkban található fontosabb honlapok

Honlapcím	Szervezet	Milyen információt kínál?
www.rsos.hu	Rádiós Segélynyújtó és Infokommunikációs Országos Egyesület	viharjelzés tavainknál, hajózás
www.met.hu	Országos Meteorológiai Szolgálat	időjárás-előrejelzés, figyelmeztetések
www.katasztrófavedelem.hu	BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság	katasztrófavédelem, polgári védelem, tűzvédelem